

Bezosé spirálové dopravníky se značkou CZECH MADE – 30 let společnosti RATAJ a.s.

Pracovníci akciové společnosti RATAJ se mají čím chlubit. Chlubí se především bezosými spirálovými dopravníky, které pracují na jednoduchém principu s nízkou poruchovostí, vysokou efektivitou a mnohostranným využitím. Dalšími výrobky v portfoliu firmy jsou dávkovače a BIG-BAG stanice. Společnost je také dlouhodobým držitelem značky Czech Made.

Třicet let uspokojuje společnost RATAJ z Doubravice na Českobudějovicku individuální požadavky klientů z desítek zemí světa. S předsedou představenstva a ředitelem společnosti Ing. Stanislavem Ratajem jsme hovořili o práci, práci... – a práci. Protože patří k čistokrevným workoholikům.

Vyskytl se materiál, pro který byste nedokázali vymyslet, jak ho dopravit z místa na místo?

Dopravovat bezosými nebo šnekovými dopravníky umíme prakticky všechno, co se sype, lepí a teče. Od veškerých sypkých materiálů počínaje přes lepivé materiály a konče tekutými kaly. V našich seznamech dopravovaných materiálů jsou takové „lahůdky“ jako absorpční materiály do norných stěn při ropných haváriích na mořích nebo radioaktivní materiály v jaderné elektrárně, ale i doprava mořských lastur a mušlí na Islandu, doprava krmiva na největších světových lososích farmách v Jižní Americe a Norsku, doprava čajových lístků na Kamčatce, doprava mořské soli v egyptských přístavech a doprava zemědělských komodit v norském Stavangeru vůbec největším bezosým spirálovým dopravníkem na světě. A mnoho dalších zajímavých řešení. Našimi zákazníky jsou firmy, které mají několik zaměstnanců, ale také velké světové koncerny z potravinářského, chemického, automobilového a energetického průmyslu.

Bezosé spirálové dopravníky používáme pro dávkování a dopravu materiálů od několika desítek gramů za hodinu v případě dávkování koření a ochucovadel při výrobě bramborových lupínků až po 700 tun za hodinu v případě dopravy uhlí do vagonů nebo dřevní štěpky a zemědělských komodit z nákladních lodí v přístavech.

V čem tkví úspěšnost vašich bezosých spirálových dopravníků RATAJ®?

Základním prvkem je bezosá spirála vyrobená z prvotřídní oceli nebo nerezové oceli o tloušťce tři až 60 mm a vnějším průměru 25 až 800 mm. V bezosém spirálovém dopravníku, jak název napovídá, nejsou vnitřní ložiska ani vnitřní hřídel a dopravovaný materiál se pohybuje téměř v celém průřezu dopravníku. Bezosá spirála umožňuje dopravovat velké množství materiálu při malých otáčkách a minimální spotřebě elektrické energie. Proto tyto dopravníky nacházejí uplatnění prakticky ve všech oblastech průmyslu. V současné době máme na skladě k dispozici více než 215 typů spirál v celkové délce přes 8000 m.

V čem se skrývají výhody této technologie?

Jak už bylo řečeno, oproti klasickému šnekovému dopravníku s hřídelí nemá bezosý spirálový dopravník ložiska ani vnitřní hřídel. Velkým plusem je také bezprašná doprava v jakémkoliv směru – vodorovně, šikmo i svisle.

Jak se vám podařilo proniknout s novou technologií na zavedené trhy?

Osvědčené byly a jsou výstavy a veletrhy doma i v zahraničí. Po revoluci trvalo několik let, než jsme se dostali do povědomí českých a slovenských firem, v Polsku se to podařilo po pěti letech při dvou až třech veletrzích ročně.

Před revolucí byl tento druh dopravníků v Československu neznámým pojmem. Název bezosé spirálové dopravníky pochází „z naší dílny“ a díky našemu neustálému vývoji nových tvarů a používaných materiálů bezosých spirál můžeme s hrdostí prohlásit, že jsme v tomto oboru světovou špičkou.

Zájem o naše dopravníky trvá, protože firmy přecházejí na nové technologie a vznikají nové materiály, které je nutno dopravovat. Zastoupení společnosti máme v našich vlastních firmách na Slovensku a v Polsku, v Německu, Velké Británii a Japonsku máme spolupracující inženýrské firmy.

Vyrábíte i takzvaně na sklad?

Ne, dopravníky vyrábíme každému zákazníkovi na míru. Jde stoprocentně o zakázkovou výrobu podle požadavků zákazníka. Je nutné řešit a navrhovat technologii na místě, což je důvodem, proč strávím tolik času na cestách.

Vzhledem k tomu, že každý materiál je odlišný a vyžaduje jiné parametry dopravníku, nemáte zřejmě jednoduché zaměstnání...

Navrhnout konkrétní řešení nespočívá ve výpočtu na

počítači, ale ve zkušenostech s dopravovanými materiály. Například doprava kakaa je závislá na procentu obsaženého tuku, pro jiné materiály platí za rozhodující vlhkost materiálu, pro jiné zase velikost zrn dopravovaného materiálu.

Máte spočteno, kolik jste už vyrobili a kde váš systém využívají?

Ano: vyrobili jsme více než 5000 dopravníků a exportovali jsme do 50 zemí na všech kontinentech.

Na export jde 40 procent objemu výroby. Mezi naše zákazníky patří světoví lídři potravinářského, chemického, lehkého a těžkého průmyslu. Mám velkou radost z toho, že můžeme nejen českým, ale i zahraničním zákazníkům ukázat šikovnost a umění naší práce a nabídnout „sílu myšlenky“ – tento slogan nás doprovází více než dvacet let – ve spojení s certifikovanou značkou CZECH MADE.

Dělali jste něco vybočujícího z obvyklé rutiny?

Ty největší zajímavosti jsem už v úvodu zmínil. Dostali jsme např. zakázku na plnění norných stěn sloužících při ropných haváriích na moři. Ty jsme plnili absorpčním materiálem, přičemž spirála se zužovala tak, aby se absorbent v plněných tubusech správně ztuhlil. Také jsme vyráběli dopravník na jedno použití pro jadernou elektrárnu. Tehdy se radioaktivní materiál musel nadávkovat do speciálních nádob a po „splnění úkolu“ řádově v hodinách se dopravník uložil do jaderného úložiště.

Před dvěma roky jsme vyrobili největší (dopravním výkonem a průměrem) bezosý spirálový dopravník na světě pro vykládku zemědělských komodit ze zaoceánských lodí v norském přístavu Stavanger. Průměr spirály byl 800 mm a výkon cca 700 tun za hodinu.

Společnost jste zakládali v roce 1990 s otcem, jemuž je 87 let. Stále pracuje?

Ano, tatínek stále „maká jako šroub“. Nadále se věnuje dodávkám zemědělské techniky, jezdí za zákazníky, navrhuje technologii na počítači a to, co si vyrobí, sám i namontuje.

Plánujete další rozvoj firmy?

V letošním roce budeme zahajovat výstavbu další výrobní haly pro výrobu nerezových dopravníků.

Zdá se, že ani vy nejedete na půl plynu. Máte postaráno o následovníka ve firmě?

Mám výhodu, že práce je současně mým koníčkem, takže pracovat 12 nebo 14 hodin denně pro mě není vyčerpávající, naopak čím více pracuji, tím více i relaxuji. Samozřejmě to platí i pro víkendy. Ve firmě pracuje i mladší syn Luboš, který se stará o ekonomiku a rozvoj firmy.

Ale co děláte, co vám přináší radost, když nejste „v práci“?

Největší radost mám z cestování za našimi zákazníky a z perfektně fungujících dopravníků. Ročně najezdím více kilometrů, než je dvojnásobný obvod zeměkoule, a k tomu samozřejmě cestuji letadlem. Důležité pro mě je vracet se do klidného zázemí se spolehlivými zaměstnanci a do dobré pracovní pohody...

Aktuální rok je vlivem celosvětového šíření koronaviru poznamenán velkým množstvím omezení, zabrzdování ekonomiky, uzavíráním hranic apod. Jak moc se tato omezení dotkla vaší organizace a jak se vám daří bojovat s touto nepřízní?

Strojírenská výroba nepatří do žádných omezení vydaných vládou ČR, a tudíž nebylo nutné přijímat drastická omezení jako v jiných oborech. V rámci dvou týdnů okolo Velikonoc jsme se se zaměstnanci domluvili na čtyřdenní dovolené s pro střídáním jednotlivých funkcí. Pro naše dodavatele (především dopravce) jsme zavedli přísnější režim vstupu a ještě dříve, než bylo povinné nošení roušek, jsme nařídili našim zaměstnancům nošení respirátorů a roušek při komunikaci s dopravci, kteří nám přiváželi a odváželi zboží.

Vzhledem k tomu, že bez cestování nemůže naše firma existovat, upravili jsme režim obchodních schůzek a montáží v souladu s nařízeními vlády. Oběd vyřešíme párkem v rohlíku na čerpacích stanicích nebo uvařeným od „maminky“, kávu si u zákazníků nedáme a montáže vymyslíme tak, abychom nemuseli přespávat. Na každé nepříjemné situaci se nechá najít vždy něco dobrého. Je to především velká změna (samozřejmě k dobrému) v chování zákazníků, jednání jsou vstřícnější.

(red.)

RATAJ a.s.
Doubravice 121, 370 08 České Budějovice
www.rataj.cz